

Research Paper

The Role of Mobile-Based Social Network Addiction in Predicting Emotional Divorce and Readiness for Divorce in Married Women of Ghaen

Ahmad Movahhed¹, Zohreh Abbasi^{2*}, Raziye Taghizadeh³, Fatemeh Dorri³, Fatemeh Taghati³

1- Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

2- M.A. in Psychology and Education of Exceptional Children, Islamic Azad University, Qayenat Branch, Iran.

3- Bachelor of General Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Received: 2021/09/09

Revised: 2021/11/25

Accepted: 2021/12/20

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jzvj.2022.28888.3658

Keywords:

Social Network Addiction, Emotional Divorce, Readiness for Divorce, Women, Family.

Abstract

Introduction: The development of social networks and the widespread use of them by couples have significant effects on the different aspects of their lives. The aim of this study was to investigate the role of mobile-based social network addiction in predicting emotional divorce and divorce readiness of married women in Ghaen city.

Methods: This research is of descriptive-correlation type. The statistical population of this study was all married women in Ghaen city from which by random method 200 women were selected. The necessary information was collected using the mobile-based social network addiction questionnaire ($\alpha=0.93$), the emotional divorce questionnaire ($\alpha=0.94$), and the divorce readiness questionnaire ($\alpha=0.91$). The results were analyzed using SPSS₂₃ with Pearson correlation coefficient and regression test.

Findings: The results showed that there is a positive and significant relationship between the scores of the dimensions of addiction to mobile-based social networks (personal performance, time-management, self-control and social relationships) with emotional divorce and divorce readiness. And among the dimensions of addiction to mobile-based social networks (personal performance, time-management, self-control and social relations), the dimensions of personal performance and self-control can predict emotional divorce and self-control can predict divorce readiness.

Conclusion: According to the results of the research, we should encourage couples to use social networks and the virtual world properly and to the extent to increase marital satisfaction, and inform them of the dangers and threats of the social network and the virtual world, and create healthy and scientific social networks.

Citation: Movahhed, A., Abbasi, Z., Taghizadeh, R., Dorri, F., Taghati, F., The Role of Mobile-Based Social Network Addiction in Predicting Emotional Divorce and Readiness for Divorce in Married Women of Ghaen; Quarterly Journal of Women and Society. 2022; 13 (51): 115-132.

*Corresponding Author: Zohreh Abbasi

Address: Payame Noor University of Ghaen

Tell: 05632492001

Email: z.abasi29@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Excessive use of social networks reduces the couple's desire to communicate with each other. In addition to these factors, presence in virtual social networks causes a kind of false self-confidence and inadequate understanding of real social relationships, which in turn has negative effects on their social interactions and their relationship with each other. The development of human personality depends on the quality of his relationships, and intimate relationships are in fact a therapeutic relationship that can be a support for human beings in the face of life's difficulties. Couples' relationship is also the main source of affection and support for them. Given the importance of relationships between couples and the Extensive effects of social networks on these relationships, the present study seeks to answer the question of whether addiction to mobile-based social networks plays a role in predicting emotional divorce and divorce readiness of married women in Ghaen?

Methods

This research is descriptive-correlative type. The statistical population of this study was all married women in Ghaen city from which randomly selected 200 people as research sample. Data collection tools included three questionnaires: Social Media Addiction Questionnaire of Khajeh Ahmadi, Pouladi and Bahraini (2016), Guttman Emotional Divorce Scale (1994) and Marriage Instability Index of Edwards et al. (1987).

Social Media Addiction Questionnaire: This 23-item questionnaire was developed by Khajeh Ahmadi, Pouladi and Bahraini (42) and measures 4 factors: individual performance, time management, self-control, and social relations (42). In the scoring of the questionnaire, the options strongly agree, agree, no idea, disagree and strongly disagree are considered respectively 1 to 5. The minimum score of

the questionnaire will be 23 and the maximum will be 115. A higher score in this questionnaire will indicate a worse situation.

Emotional Divorce Scale (EDS): This scale has 24 questions and was designed by Guttman in 1994. The questions are answered as yes (1) and no (0). The range of scores in this scale is between 0 and 24. A high score on this scale indicates an emotional divorce in individuals. Cut point on this scale is 8, which means that at a score above 8, there are a possibility of separation and the signs of emotional divorce in married life (44).

Marriage Instability Index (MII): The Marriage Instability Index is a 14-item tool to measure marital instability that developed by Edwards et al (48). This index is scored as zero (no) and one (yes). The lowest score in this questionnaire is zero and the highest score is 14. The low score in this index means more stability of marriage and marital life and the high score indicates high instability of marriage.

Findings

The data in Table 1 show that respectively the mean and standard deviation of the variable of addiction to mobile-based social networks are 51.63 and 20.78, and for its dimensions: the mean and standard deviation of individual performance are 18.26 and 08.03, of time management are 13.09 and 6.33, of self-control are 8.75 and 4.28, and of social relations are 11.54 and 5.15. Also the mean and standard deviation of the variable of emotional divorce are 29/93 and 6/64, and the mean and standard deviation of the variable of divorce readiness are 20/61 and 7/56.

In order to investigate the relationship between the dimensions of mobile-based social network addiction (personal performance, time management, self-control and social relationships) with emotional divorce and divorce readiness, Pearson correlation coefficient and regression analysis tests were used.

The data in Table 2 and 5 show that there is a positive and significant relationship between the scores of the dimensions of addiction to mobile-based social networks (personal performance, time management, self-control and social relationships) with emotional divorce and divorce readiness. It should be noted as in the Social Media Addiction Questionnaire, a lower score indicates that individual performance, time management, self-control and social relationships is better, it can be said that despite the positive correlation coefficients, the relationship between this The components are inversely related to emotional divorce and divorce readiness.

The data in Tables 3 and 4 show that the prediction of emotional divorce based on the dimensions of personal performance and self-control. Together, these two variables predict more than 17% of the emotional divorce ($R^2 = 0.176$). The impact factor of these two scales are respectively $B = 0.261$ and $B = 0.515$, and the regression coefficient of these two scales is positive. So it can be said that with increasing the score of these two components, the rate of emotional divorce increases and vice versa, with decreasing the score of these two components, the rate of emotional divorce decreases.

The data in Tables 6 and 7 show that predicting the readiness to divorce is only significant based on the dimension of self-control. This dimension predicts more than 15% of the divorce readiness of the subjects ($R^2 = 0.154$). The impact factor of this scale is $B = 0.721$ and the regression coefficient of this scale is positive. So it can be said that by increasing the score of this component, the divorce readiness increases and vice versa, by decreasing the score of this component, the divorce readiness decreases.

Discussion

Social networks have attracted a large audience due to their diversity and content. It has happened to us many times that we are looking for content on social networks,

but we inadvertently turn to other channels of that network and suddenly realize that we spend many hours in these networks. This take the couple out of normal life and lead to emotional divorce and the coldness of the couple's relationship.

Conclusion

Given the significant influence of the family institution in the transmission of norms and values, we should encourage couples to use correctly the social networks and the virtual world to increase marital satisfaction and inform them of the dangers and threats of social networks and the virtual world. We also need to create healthy and scientific social networks.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All ethical principals applied in the research

Funding

No funding

Authors' contributions

Design and conceptualization: Ahmad Movahhed, Zohreh Abbasi, Raziyeh Taghizadeh, Fatemeh Dorri, Fatemeh Taghati

Methodology and data analysis: Ahmad Movahhed, Zohreh Abbasi, Raziyeh Taghizadeh, Fatemeh Dorri, Fatemeh Taghati

Supervision and final writing: Ahmad Movahhed, Zohreh Abbasi

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest

مقاله پژوهشی

نقش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در پیش‌بینی طلاق عاطفی و آمادگی طلاق زنان متأهل شهر قاین

احمد موحد^۱، زهره عباسی^{۲*}، راضیه تقی زاده^۳، فاطمه دری^۳، فاطمه طاقتی^۳

۱- گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۲- کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قاینات، ایران.

۳- کارشناسی روانشناسی عمومی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

هدف: گسترش شبکه‌های اجتماعی و استفاده گسترده از آن‌ها توسط زوجین، تأثیرات مهمی بر جنبه‌های مختلف زندگی آنان داشته است. هدف پژوهش حاضر، بررسی نقش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در پیش‌بینی طلاق عاطفی و آمادگی طلاق زنان متأهل شهر قاین بود.

روش: این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، کلیه زنان متأهل شهر قاین بودند که از میان آنها ۲۰۰ زن به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. پژوهش به طور هدفمند بر روی داده‌های جمع‌آوری شده از پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل با پایایی ۰/۹۳، پرسشنامه طلاق عاطفی با پایایی ۰/۹۴ و پرسشنامه آمادگی طلاق با پایایی ۰/۹۱ انجام و نتایج به کمک نرم‌افزار SPSS23 و با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون تحلیل گردید.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد بین نمرات ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با طلاق عاطفی و آمادگی طلاق رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. از بین ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی)، دو بعد عملکرد فردی و خودکنترلی توان پیش‌بینی طلاق عاطفی و بعد خودکنترلی توان پیش‌بینی آمادگی طلاق را دارد.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج پژوهش باید زوجین را به استفاده درست و به اندازه از شبکه‌های اجتماعی و دنیای مجازی برای افزایش رضایت زناشویی تشویق کنیم و آنها را از خطرات و تهدیدهای شبکه اجتماعی و دنیای مجازی آگاه کنیم و شبکه‌های اجتماعی سالم و علمی را ایجاد و راه‌اندازی کنیم.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۱۸

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۹/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۲۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jzv.2022.28888.3658

واژه‌های کلیدی:

اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، طلاق عاطفی، آمادگی طلاق، زنان، خانواده

* نویسنده مسئول: زهره عباسی

نشانی: دانشگاه پیام نور قاین.

تلفن: ۰۵۶۳۳۴۹۲۰۰۱

پست الکترونیکی: z.abasi29@gmail.com

مقدمه

طلاق را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد؛ طلاق آشکار، که در آن زوجین با مراجعه به دادگاه به طور رسمی از یکدیگر جدا می‌شوند و طلاق پنهان، که در این حالت زوجین بنا به ضرورت و اجبار با همدیگر زندگی می‌کنند که به این نوع، طلاق عاطفی و یا خاموش نیز گفته می‌شود (۱۸).

در مورد بررسی شرایط علی و میانجی طلاق عاطفی، نتایج پژوهش باستانی و همکاران نشان داد که طلاق عاطفی پدیده‌ای تک عاملی نیست، بلکه مجموعه‌ای از عوامل (عدم تأمین نیاز عاطفی، بی توجهی مرد، مشکلات ارتباطی، تفکر و نگرش ناهماهنگ زن و مرد، عدم همدلی و همراهی مرد با زن و غیره) در پیوند باهم منجر به طلاق عاطفی می‌شوند (۱۹).

ترکمان و همکاران (۲۰) و ساروخانی (۲۱) در مطالعات جداگانه خود به این نتیجه رسیدند که عدم صمیمیت با همسر بیشترین تأثیر را بر طلاق عاطفی دارد. اعتیاد هر یک از زوجین به اینترنت، موجب دور شدن آن‌ها از یکدیگر و کاهش صمیمیت می‌شود (۲۲).

انجمن روان‌پزشکی آمریکا، اعتیاد به اینترنت را یک الگوی استفاده از اینترنت که موجب اختلال عملکردی شده و با حالات ناخوشایند درونی در طول یک دوره دو ماهه همراه باشد، تعریف کرده است (۱). به نظر می‌رسد یکی از عوامل تأثیرگذار بر طلاق عاطفی، مسئله اعتیاد اینترنتی باشد. استفاده از اینترنت در تمام دنیا به طرز باور نکردنی در حال افزایش است. در عصری که انواع رسانه‌ها احاطه خود را بر سراسر عالم گسترده‌اند، نقش شگفت‌انگیز رسانه‌های نوین در تحولات اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و حتی امنیتی انکارناپذیر است. یکی از این رسانه‌های نوین که امروزه توسط بسیاری از افراد در سراسر جهان مورد استفاده قرار می‌گیرد تلفن همراه است که به طور روز افزون به مدل‌ها و قابلیت‌های آن افزوده می‌شود. شواهد نشان می‌دهد که استفاده مفرط از تلفن همراه مرتبط با الگوهای رفتاری دیگر از جمله بیدار ماندن در شب و اشتغال به تبادل پیام کوتاه و همچنین وابستگی عاطفی در ذهن کاربران موجب می‌شود که این افراد معتقد شوند بدون استفاده از تلفن همراه قادر به زندگی کردن نیستند (۲۳).

امروزه با آسان شدن برقراری ارتباط از طریق تلفن، نامبر، اینترنت و ... دیگر زحمت دیدارها و ملاقات‌هایی که در گذشته منشأ تبلور احساسات و عواطف بین افراد می‌شد کم شده است و این محدودیتی است که ابزارهای ارتباطی (رسانه‌ها) در جامعه ایجاد نموده‌اند. رسانه‌ها به مرور به درون خانواده راه می‌یابند و بر ساخت آن تأثیر می‌گذارند. کازنو معتقد است رسانه‌ها به دو صورت

خانواده^۱ بستر رشد و رفاه جسمی و روانی اجتماعی کودک و عامل تحقق تعادل فیزیکی، روانی و اجتماعی انسانها است (۱). خانواده جوهره‌ای زنده و در حال تغییر است که با استفاده از اعضای خویش و در جریان ارتباط دائمی، تعاملی و طرح‌دار با یکدیگر یک کل را سازماندهی می‌کند و در طول زمان و مکان گسترش می‌یابد (۲).

اینکه رابطه زناشویی^۲ زیربنای روابط خانوادگی و تربیت نسل‌های آینده است، به عنوان اساسی‌ترین رابطه انسانی تلقی می‌شود؛ از این رو استحکام و بهبود آن از اهمیت زیادی برخوردار است. با این وجود، گاهی زوجین در روابط زناشویی با مشکلاتی روبرو می‌شوند که آنها را دچار تعارض^۳ می‌کند. ارزیابی کلی فرد از رابطه زناشویی و وضعیت برآورده شدن نیازها، خواسته‌ها و آرزوهای شخصی و زوجی، میزان رضایت و یا نارضایتی از رابطه زناشویی را تعیین می‌کند (۳).

یکی از مشکلات شایع موجود در خانواده‌های امروزی که مورد توجه زوج درمانگران واقع شده، تعارض‌های زناشویی است. اشتغالات ذهنی بالا و منابع بیرونی استرس‌زا، به شدت زوجین را تحت فشار قرار داده و در طی زمان هر دو با توجه به اهداف ویژه خود، به احتمال از یکدیگر دور می‌شوند؛ این دوری منجر به افزایش فاصله‌های عاطفی و جسمانی بین آن دو می‌شود (۴). از آنجایی که خانواده اساس و شالوده‌ی زندگی فردی و اجتماعی است و هسته‌ی اصلی خانواده، زن و شوهر هستند، هرگونه تلاش برای حفظ روابط از آسیب‌های احتمالی لازم و ارزشمند است. در سال‌های اخیر، احساس امنیت و آرامش و روابط صمیمانه میان زن و مرد به سستی گراییده و کانون خانواده دستخوش فرایندهای ناخوشایند شده است و جهان، قیامی ناگهانی در افزایش نرخ طلاق را تجربه کرده است (۵).

طلاق یکی از مهم‌ترین آسیب‌های خانوادگی است که فروپاشی فردی، خانوادگی و اجتماعی را در پی داشته و برای زنان نسبت به مردان اثر منفی بیشتری دارد (۶).

مطالعات متعددی به تبیین بسترها و عوامل تعیین کننده طلاق پرداخته‌اند. این مطالعات به بسترها و عواملی (نظیر بیکاری، ناامنی اقتصادی (۷) (۸)، سن پایین ازدواج (۹) (۱۰)، ناهمساز همسری و هم کفو نبودن (۱۱)، تجربه دوستی و رابطه با جنس مخالف قبل از ازدواج (۱۲) (۱۳)، نارضایتی زناشویی (۱۴)، نفوذ رسانه‌ها به ویژه ماهواره و تلفن همراه (۱۵)، برابری گرای جنسیتی و ایده‌های فمینیستی (۱۶)، بسترهای فرهنگی طلاق (۱۷) و...) به عنوان بسترهای طلاق اشاره نموده‌اند.

³ conflict

¹ family

² marital relationship

(۳۰) در پژوهشی نشان داد که بین سبک زندگی افراد عضو در شبکه‌های اجتماعی مجازی (تحت موبایل) و عادی شدن خیانت زوجین در شبکه‌های اجتماعی تحت موبایل و نوع شبکه‌های اجتماعی تحت موبایل (تلگرام، فیس بوک، تانگو، اینستاگرام و...) و طلاق عاطفی زوجین رابطه وجود دارد. نتایج پژوهش واحدی و محمدرزاده ادملایی (۳۱) نشان داد که بین نمره کل اعتیاد به شبکه‌های مجازی، بُعد عملکرد فردی، بعد مدیریت زمان، بعد خودکنترلی و بعد روابط اجتماعی با طلاق عاطفی دانشجویان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همین طور ۱۷/۹ درصد از واریانس طلاق عاطفی را متغیرهای بعد روابط اجتماعی، بعد عملکرد فردی و بعد مدیریت زمان با هم به طور مشترک تبیین می‌کنند.

نتایج پژوهش کمال‌جو و همکاران (۳۲) با استفاده از رگرسیون چندگانه، نشان داد که از میان متغیرهای پیش‌بینی هوش معنوی و میزان استفاده از فضای مجازی می‌توانند رابطه فرازناشویی را به گونه معنی‌داری پیش‌بینی کنند. فتح‌الهی (۳۳) در تحقیق خود به این نتیجه رسید که عدم خودکنترلی در استفاده از فضای مجازی و روابط اجتماعی در فضای مجازی می‌تواند بصورت معناداری گرایش به روابط فرازناشویی را پیش‌بینی نماید؛ در حالی که عملکرد فردی و مدیریت زمان در فضای مجازی نمی‌تواند بصورت معناداری گرایش به روابط فرازناشویی را پیش‌بینی نماید. یافته‌های پژوهش جعفرزاده داشبلاغ و همکاران (۳۴) نشان داد بین مولفه‌های موضوعات شخصی، روابط جنسی و جهت‌گیری مذهبی و تعارض زناشویی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی رابطه مثبت معنادار و بین مولفه‌های ارتباط زناشویی، حل تعارض و رضایت زناشویی با شبکه‌های اجتماعی رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی (۶۹ درصد) توانایی پیش‌بینی رضایت زناشویی و تعارضات زناشویی را دارد؛ در نتیجه می‌توان بیان نمود که استفاده زیاد از شبکه‌های اجتماعی می‌تواند تأثیر منفی بر نهاد خانواده داشته باشد و تعارض ذاتی را برای زوجین به وجود آورد. عبدالهی و صداقت (۳۵) در پژوهشی نشان دادند که از نظر زوجین مطلقه، مهم‌ترین عامل جامعه شناختی در گرایش به طلاق «رسانه‌ها، فیلم‌های ماهواره‌ای و شبکه‌های اجتماعی» است. داده‌های پژوهش والنزولا و همکاران (۳۶) نشان از محبوبیت بالای شبکه‌های اجتماعی در میان شرکت کنندگان بود. براساس نتایج پژوهش، استفاده از شبکه‌های اجتماعی باعث سردی روابط بین زوجین شده و بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی و طلاق رابطه‌ی مستقیم و معناداری وجود دارد. کرات و همکاران (۳۷) در مطالعه طولی، مدلی ارائه کردند که بر اساس آن استفاده بیش از حد از اینترنت، انسان‌ها را از جامعه و ارتباطات اجتماعی واقعی

اعتقادات ما را دگرگون می‌سازند. اول، وسوسه مقاومت‌ناپذیر رسانه‌های همگانی است که ما را به نوعی گرفتار می‌کند و به مشارکت می‌کشاند. دوم، سیل اطلاعاتی است که به وسیله رسانه‌ها جاری می‌شود و اگر همه را هم باور نکنیم ولی به مرور از برخی اعتقادات خود دست برمی‌داریم. رسانه‌ها، خاصه اینترنت با ورود به خانواده همه نوع روابط، حقوق و تکالیف مربوط به نقش‌ها و ... را تغییر می‌دهند. تغییرات محسوس در نقش‌ها و تکالیف و انتظارات افراد در خانواده‌ها نشانگر این است که ورود رسانه‌ها بر فرهنگ و ارزش‌ها و هنجارهای موجود تأثیر گذاشته است. ورود رسانه‌ها، انتظارات نقش‌ها را در خانواده دگرگون نموده است (۲۴).

رابطه طرفین با استفاده از شبکه‌های مجازی به احساس تنهایی منجر می‌شود، زیرا افراد هنگامی که به این شبکه‌ها روی می‌آورند، مجذوب این فضا می‌شوند، تعاملات آنها با دنیای واقعی کاهش می‌یابد و به این ترتیب احساس تنهایی در آنها شکل می‌گیرد و در پی آن احساسات مثبت آنها نسبت به همدیگر کم و کمتر می‌شود (۲۵).

هدف اصلی بسیاری از افراد استفاده کننده از شبکه‌های اجتماعی مجازی، گسترش و توسعه روابط میان فردی است و به ویژه زوجینی که مشکلات زناشویی و ارتباطی با یکدیگر دارند، از فضای این شبکه‌ها برای تسکین مشکلات خود، تقویت روابط بیرون از زندگی زناشویی و ... بهره می‌گیرند. این عوامل و عوامل دیگر در نهایت آسیب‌های اساسی به روابط میان-فردی و به ویژه زناشویی زوجین وارد می‌کند. هر چه فرد زمان بیشتری را در این فضا سر کند، از میزان زمانی که صرف محیط اجتماعی، به ویژه روابط اجتماعی واقعی خود می‌کند، کاسته خواهد شد (۲۶).

رحیمی و همکاران (۲۷) در پژوهشی نشان دادند که بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و سردی روابط عاطفی، جنسی، خانوادگی، خویشاوندی و اجتماعی زوجین رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد. اسکافی و همکاران (۲۸) به این نتیجه دست یافتند که حمایت، انسجام، قوت پیوند و فعالیت‌های مشترک، مرکزیت نزدیکی و همپوشانی بر صمیمیت با همسر مؤثر است و صمیمیت با همسر بیشترین اثر را در طلاق عاطفی دارد؛ همچنین در بین متغیرهای خصیصه‌ای، تعداد فرزندان، مدت ازدواج، نسبت قبلی با همسر و شناخت همسر قبل از ازدواج، در طلاق عاطفی مؤثرند. یافته‌های نتایج پژوهش زارع‌نژاد و فضیلت‌پور (۲۹) با استفاده از آزمون همبستگی، نشان داد که بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و سایر در کیفیت زندگی زناشویی کاربران رابطه معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان گفت هرچه زوجین از شبکه‌های اجتماعی نوین بیشتر استفاده می‌کنند به همان میزان کیفیت زندگی زناشویی‌شان کاهش می‌یابد. عربی

و حمایت است. ارتباطات در شبکه‌های اجتماعی هرچند دارای ابعاد مثبتی از جمله گستره ارتباطات، رفع موانعی چون بعد مکان و زمان و دسترس پذیری تسهیل یافته‌تری است، اما ارتباطات انسانی را در معرض آسیب‌های جدی زندگی مدرن قرار می‌دهد. در جامعه امروزی تعاملات آنلاین جایگزین روابط فیزیکی شده است و به طور مشهود ارتباطات رو در رو تا حد زیادی کاهش یافته است. استفاده بیش از حد از شبکه‌های اجتماعی در افت مهارت‌های اجتماعی، کناره‌گیری اجتماعی و از هم‌گسیختگی روابط اجتماعی در زوجین تأثیرات بسزایی دارد (۴۰). به عبارتی دیگر، زمانی که زوجین به اینترنت و به ویژه شبکه‌های اجتماعی وابسته می‌شوند، انگیزه‌شان برای تعامل با دیگران از جمله همسرشان کم می‌شود که خود اثرات منفی بر ارتباط آن‌ها با یکدیگر و تعاملات اجتماعی‌شان دارد. با توجه به اهمیت روابط بین زوجین و تأثیرات گسترده شبکه‌های اجتماعی بر این روابط، پژوهش حاضر در صدد پاسخ‌گویی به این پرسش بوده که آیا اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در پیش‌بینی طلاق عاطفی و آمادگی طلاق زنان متأهل شهر قاین نقش دارد؟

روش پژوهش و ابزار پژوهش

این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی به شمار می‌آید. جامعه آماری این پژوهش، کلیه زنان متأهل شهر قاین به تعداد ۱۳۶۰۰ نفر بودند. نظر به مشکلات دسترسی به جامعه مزبور و با استناد به منابع روش تحقیق (۴۱) که حداقل نمونه لازم برای روش آماری مورد استفاده در این پژوهش یعنی همبستگی را ۳۰ نفر و حداقل نمونه لازم برای روش جمع‌آوری اطلاعات این پژوهش یعنی زمینه‌یابی را ۱۰۰ نفر اعلام می‌نمایند، پژوهشگران جهت اطمینان از تکمیل و عودت حداقل پرسشنامه لازم، نمونه‌ای شامل ۲۰۰ نفر از جامعه مزبور را به عنوان نمونه پژوهش به روش تصادفی ساده انتخاب کردند.

ابزار پژوهش

پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی^۱

این پرسشنامه ۲۳ سؤالی توسط خواجه احمدی، پولادی و بحرینی (۴۲) ساخته شد و چندعامل را می‌سنجد. عامل اول با ۹ سؤال تحت عنوان عملکرد فردی، عامل دوم با ۶ سؤال تحت عنوان مدیریت زمان، عامل سوم با ۴ سؤال تحت عنوان خودکنترلی، عامل چهارم با ۴ سؤال تحت عنوان روابط اجتماعی نام‌گذاری شدند (۴۲). برای نمره‌گذاری پرسشنامه، مخالف = ۱ تا اندازه‌ای مخالف = ۲، بی‌نظر = ۳، تا اندازه‌ای موافق = ۴ و کاملاً

دور می‌کند و با حذف تعاملات اجتماعی و خانوادگی و تسلط بر زندگی افراد می‌تواند موجبات احساس تنهایی، روابط خارج از خانواده و در نهایت افسردگی و جدایی از هم را فراهم آورد. در پژوهش غفاری و همکاران (۳۸) رابطه استفاده از ماهواره و بی‌ثباتی ازدواج و استفاده از ماهواره و نگرش مثبت نسبت به رابطه با جنس مخالف مثبت و معنادار بود.

یکی از بزرگترین مسائل اجتماعی که جوامع امروزی به آن مبتلا هستند، ضعف بنیاد خانواده است. از آن جایی که مشکلات خانواده به صورت ناپه‌نجاری اجتماعی بروز می‌کند، خانواده و سلامت آن از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار هستند. صرف نظر از آمار و ارقام بالا و روزافزونی که در مسائلی مانند بالا رفتن سن ازدواج، طلاق، فرار از منزل، فحشا و سایر مسائل خانوادگی وجود دارد، سرد شدن ارتباطات عاطفی و نارضایتی‌ها از زندگی خانوادگی نیز باعث ناکامی و شکست‌های بزرگی در زندگی جوانان شده است. این‌ها نشان از مشکلات عمیقی در سطح خانواده دارد که به نوعی باید ریشه‌یابی و درمان شوند. یکی از زمینه‌های اصلی در بروز مشکلات خانوادگی و اصولاً نارضایتی از زندگی مشترک، فضای مجازی است که تحت تأثیر تولیدات رسانه‌ای به وجود آمده است و باعث شده تا سطح توقع و ارضاء از زندگی‌های مشترک را به ویژه در میان نسل جوان بالا ببرد. تحت تأثیر این فضا، آنچه جوان باید از زندگی مشترک انتظار داشته باشد به نوعی تحریف می‌شود و لذت و صمیمیتی که از برنامه‌ها و محتویات رسانه‌ها، مانند فیلم‌ها و سریال‌ها در اذهان جوانان نقش می‌بندد تا حد بسیار زیادی در زندگی طبیعی قابل دست‌یابی نخواهد بود و این می‌تواند تبعات زیانباری برای آینده جوانان به همراه داشته باشد (۳۹).

امروزه شبکه‌های اجتماعی به عنوان ابزار نوین ارتباطی، بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی روزمره افراد به ویژه زوجین شده است، به طوری که قادری و همکاران (۴۰) میزان گرایش زوجین به استفاده از اینترنت را ۷۸/۵ درصد گزارش کرده است. یکی از مهم‌ترین زمینه‌های بروز روابط بین فردی بعد از رشد و گسترش فضاهای مجازی، شبکه‌های اجتماعی می‌باشند که از محبوبیت بالایی در بین افراد برخوردارند. ورود به اینترنت، استفاده از آن و عضویت در شبکه‌های اجتماعی، بر نحوه استفاده از امکانات و گسترش آن‌ها و هم‌چنین بر زندگی خانوادگی، روابط بین افراد خانواده و رفتار، تأثیر زیادی بر جای می‌گذارد. تکامل رشد و شخصیت انسان به کم و کیف روابط او بستگی دارد و روابط صمیمانه در واقع حکم یک رابط درمانی را دارد که می‌تواند سکوی حمایتی و پناهگاه انسان در مقابله با دشواری‌های زندگی باشد که در این بین، رابطه زوجین برای آن‌ها به عنوان منبع اصلی عاطفه

¹ Social Network Addiction Questionnaire

(۴۸) تدوین شده است. این شاخص به صورت صفر و یک نمره‌گذاری می‌شود. گزینه بله برابر با یک و گزینه خیر برابر صفر می‌باشد. کمترین نمره در این پرسشنامه صفر و بیشترین نمره برابر ۱۴ است. نمره پایین در این شاخص به معنای ثبات بیشتر ازدواج و زندگی زناشویی و نمره بالا بیانگر بالا بودن بی‌ثباتی ازدواج می‌باشد. در پژوهش ادوارز و همکاران (۴۸) روایی پیش‌بین این شاخص مورد تایید قرار گرفت و پایایی آن به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ بدست آمد. در پژوهش قزلسفلو و هاشمی (۴۹) ضریب آلفای کرونباخ شاخص بی‌ثباتی ازدواج ۰/۸۸ و روایی افتراقی این شاخص با مقیاس سازگاری زناشویی اسپانیر^۵ ۰/۵۶- بدست آمد. یاری‌پور (۵۰)، برای محاسبه ضریب پایایی این ابزار از روش همستگی بین دو نیمه برای ارزیابی قابلیت پایایی آزمون استفاده کرد و ضریب پایایی را ۰/۷۰ گزارش نمود. در پژوهش ریحانی و همکاران (۵۱) پایایی این آزمون با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۴ بدست آمد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۹۱ بدست آمد.

یافته‌های پژوهش

در تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است.

یافته‌های توصیفی

در تجزیه و تحلیل توصیفی داده‌ها، میانگین، انحراف معیار، نمره حداقل و نمره حداکثر داده‌ها گزارش شده است.

موافق ۵ داده می‌شود. حداقل امتیاز پرسشنامه ۲۳ و حداکثر ۱۱۵ خواهد بود. نمره بیشتر در این پرسشنامه نشان دهنده وضعیت بدتر خواهد بود. ضریب آلفای به دست آمده در پژوهش خواجه احمدی و همکاران (۴۲) برای عملکرد فردی ۰/۹۱، مدیریت زمان ۰/۸۱، خودکنترلی ۰/۷۲، روابط اجتماعی ۰/۶۸ و نمره کل ۰/۸۳ به دست آمد. روایی پرسشنامه نیز توسط تعدادی از اساتید گروه روانشناسی تأیید شد. در پژوهش سلگی (۴۳) ضریب آلفای کرونباخ برای عملکرد فردی ۰/۹۰، مدیریت زمان ۰/۸۳، خودکنترلی ۰/۷۸، روابط اجتماعی ۰/۷۱ و نمره کل ۰/۸۶ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۹۳ بدست آمد.

مقیاس طلاق عاطفی^۱ (EDS)

این مقیاس توسط گاتمن^۲ در سال ۱۹۹۴ در ۲۴ سؤال طراحی شده است. سؤالات به صورت بله (نمره ۱) و خیر (نمره صفر) پاسخ داده می‌شوند و دامنه نمرات در این مقیاس بین ۰ تا ۲۴ است. نمره بالا در این مقیاس نشان دهنده طلاق عاطفی در افراد است و نمره ۸ نقطه برش در این مقیاس است و به این معنا است که در نمره بالاتر از ۸، زندگی زناشویی فرد در معرض جدایی قرار دارد و علائمی از طلاق عاطفی در او مشهود است (۴۴). گاتمن روایی هم‌زمان این مقیاس را در زوجین ۰/۷۲ و پایایی با روش آلفای کرونباخ را ۰/۷۵ برآورد کرده است (۴۴). موسوی و رحیمی‌نژاد (۴۵) پایایی کل این مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ به میزان ۰/۹۳ گزارش کردند؛ همچنین آن‌ها برای بدست آوردن روایی سازه از تحلیل عاملی به روش چرخشی واریماکس و آزمون اسکری استفاده کردند و چهار عامل جدایی و فاصله از یکدیگر، احساس تنهایی و انزوا، نیاز به همراه هم‌صحبت و احساس بی‌حوصلگی و بی‌قراری را مشخص کردند. در پژوهش موسوی و رحیمی‌نژاد روایی صوری این پرسشنامه نیز با نظر متخصصان تأیید شده است (۴۵). مامی و عسگری (۴۶) آلفای کرونباخ پرسشنامه را ۰/۸۵ گزارش کرده‌اند. در تحقیق احمدی خوبی و همکاران (۴۷) نیز آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ۰/۸۹ به دست آمد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه ۰/۹۴ بدست آمد.

شاخص بی‌ثباتی ازدواج^۳ (MII)

شاخص بی‌ثباتی ازدواج، یک ابزار ۱۴ سؤالی است که برای اندازه‌گیری عدم ثبات ازدواج زناشویی توسط ادوارز^۴ و همکاران

⁴ Edwards

⁵ Spanier

¹ Emotional Divorce Scale (EDS)

² Guttman

³ Marital Instability Index

جدول ۱- میانگین و انحراف معیار ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و طلاق عاطفی و آمادگی طلاق

متغیر	نمره حداقل	نمره حداکثر	میانگین	انحراف معیار
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل	۲۳	۱۱۲	۵۱/۶۳	۲۰/۷۸
عملکرد فردی	۹	۴۲	۱۸/۲۶	۸/۰۳
مدیریت زمان	۶	۳۰	۱۳/۰۹	۶/۳۳
خودکنترلی	۴	۲۰	۸/۷۵	۴/۲۸
روابط اجتماعی	۴	۳۹	۱۱/۵۴	۵/۱۵
طلاق عاطفی	۲۴	۴۸	۲۹/۹۳	۶/۴۶
آمادگی طلاق	۱۴	۵۵	۲۰/۶۱	۷/۵۶

داده‌های جدول ۱ نشان می‌دهد که میانگین و انحراف معیار متغیر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل به ترتیب (۲۰/۷۸، ۵۱/۶۳) ابعاد آن شامل عملکرد فردی (۸/۰۳، ۱۸/۲۶)، مدیریت زمان (۱۳/۰۹، ۶/۳۳)، خودکنترلی (۸/۷۵، ۴/۲۸)، روابط اجتماعی (۱۱/۵۴، ۵/۱۵)، میانگین و انحراف معیار متغیر طلاق عاطفی (۲۹/۹۳، ۶/۴۶) و میانگین و انحراف معیار متغیر آمادگی طلاق (۲۰/۶۱، ۷/۵۶) می‌باشد.

بودن مقیاس اندازه‌گیری متغیرها، خطی بودن رابطه میان متغیرهای پیش‌بین با وابسته با توجه به رسم نمودار پراکنش، تعداد نمونه بیش از حداقل ۱۰ برابر متغیرهای پیش‌بین و نرمال بودن توزیع نمرات بر اساس نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف^۱ ($P > 0.05$)، از تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شد.

فرضیه اول: اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) توان پیش‌بینی طلاق عاطفی را دارد.

به منظور بررسی رابطه بین اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با طلاق عاطفی از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد.

آزمون فرضیه‌ها

جهت آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون‌های همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شده است که بدین منظور در ابتدا و قبل از آزمون فرضیه‌ها و انجام رگرسیون، پیش‌فرض‌های آن را مورد بررسی قرار دادیم. با توجه به فاصله‌های

جدول ۲- ضرایب همبستگی بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن با طلاق عاطفی

متغیر	شبکه‌های اجتماعی	عملکرد فردی	مدیریت زمان	خودکنترلی	روابط اجتماعی
طلاق عاطفی	۰/۳۶۵	۰/۳۶۹	۰/۳۰۲	۰/۳۷۳	۰/۲۱۴
سطح معناداری	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۸

داده‌های جدول ۲ نشان می‌دهد که بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با طلاق عاطفی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. لازم به توضیح است با توجه به این که در پرسشنامه ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل، نمره پایین‌تر نشان دهنده عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی بهتر می‌باشد، می‌توان گفت

که علیرغم مثبت بودن ضرایب همبستگی، رابطه بین این مولفه‌ها با طلاق عاطفی معکوس می‌باشد.

به منظور بررسی سهم ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) در پیش‌بینی طلاق عاطفی از تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شد.

¹ Kolmogorov - Smirnov Test

جدول ۳- تحلیل رگرسیون همزمان نمره طلاق عاطفی بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل

منابع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری	R	R ²
رگرسیون	۱۱۰/۸۸	۴	۲۷۵/۲۱	۷/۷۹	۰/۰۰۰۱	۰/۴۱۹	۰/۱۷۶
باقی مانده	۵۱۵۹/۳۲	۱۴۶	۳۵/۳۳				
کل	۶۲۶۰/۲۰	۱۵۰					

موبایل معنی‌دار بوده و بیش از ۱۷ درصد از طلاق عاطفی آزمودنی‌ها را پیش‌بینی می‌کند ($R^2 = 0/176$).

داده‌های جدول ۳ نشان می‌دهد که پیش‌بینی طلاق عاطفی آزمودنی‌ها بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر

جدول ۴- ضرایب رگرسیون همزمان میزان طلاق عاطفی بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل

متغیرهای پیش بین	ضریب B	خطای معیار	ضریب بتا	T	سطح معناداری
مقدار ثابت	۲۴/۰۹	۱/۳۴	-	۱۷/۹۳	۰/۰۰۰۱
عملکرد فردی	۰/۲۶۱	۰/۱۰۴	۰/۳۲۴	۲/۵۱	۰/۰۱۳
مدیریت زمان	۰/۱۹۷	۰/۱۵۶	-۰/۱۹۳	-۱/۲۶	۰/۲۱۰
خودکنترلی	۰/۵۱۵	۰/۱۹۵	۰/۳۴۱	۲/۶۴	۰/۰۰۹
روابط اجتماعی	-۰/۰۷۴	۰/۱۲۴	-۰/۰۵۹	-۰/۵۹۷	۰/۵۵۱

در پیش‌بینی طلاق عاطفی را خودکنترلی و پس از آن عملکرد فردی دارد.

فرضیه دوم: اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) توان پیش‌بینی آمادگی طلاق را دارد. به منظور بررسی رابطه بین اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با آمادگی طلاق از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد.

داده‌های جدول ۴ نشان می‌دهد که پیش‌بینی طلاق عاطفی آزمودنی‌ها بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل فقط در مورد دو بعد عملکرد فردی و خودکنترلی معنی‌دار می‌باشد. ضریب تأثیر این دو مقیاس به ترتیب $B = 0/261$ و $B = 0/515$ و ضریب رگرسیون این دو زیر مقیاس مثبت می‌باشد. بر این اساس می‌توان گفت با افزایش نمره این دو مؤلفه، میزان طلاق عاطفی افزایش می‌یابد و بالعکس با کاهش نمره این دو مؤلفه، میزان طلاق عاطفی کاهش می‌یابد. بیشترین سهم

جدول ۵- ضرایب همبستگی بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن با آمادگی طلاق

متغیر	شبکه‌های اجتماعی	عملکرد فردی	مدیریت زمان	خودکنترلی	روابط اجتماعی
آمادگی طلاق	۰/۳۲۸	۰/۲۹۸	۰/۲۵۴	۰/۳۶۸	۰/۲۴۱
سطح معناداری	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۳

زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی بهتر می‌باشد، می‌توان گفت که علیرغم مثبت بودن ضرایب همبستگی، رابطه بین این مؤلفه‌ها با آمادگی طلاق، معکوس می‌باشد.

به منظور بررسی سهم ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و

داده‌های جدول ۵ نشان می‌دهد که بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با آمادگی طلاق رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. لازم به توضیح است با توجه به این که در پرسشنامه ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل، نمره پایین‌تر نشان دهنده عملکرد فردی، مدیریت

روابط اجتماعی) در پیش‌بینی آمادگی طلاق از تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شد.

جدول ۶- تحلیل رگرسیون همزمان نمره آمادگی طلاق بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل

منابع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری	R	R ²
رگرسیون	۱۳۲۵/۳۶	۴	۳۳۱/۳۴۱	۶/۶۶	۰/۰۰۰۱	۰/۳۹۳	۰/۱۵۴
باقی مانده	۷۲۵۸/۳۶	۱۴۶	۴۹/۷۱				
کل	۸۵۸۳/۷۲۲	۱۵۰					

داده‌های جدول ۶ نشان می‌دهد که پیش‌بینی آمادگی طلاق آزمودنی‌ها بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل معنی‌دار بوده و بیش از ۱۵ درصد از آمادگی طلاق آزمودنی‌ها را پیش‌بینی می‌کند ($R^2 = 0/154$).

جدول ۷- ضرایب رگرسیون همزمان میزان آمادگی طلاق بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل

متغیرهای پیش‌بین	ضریب B	خطای معیار	ضریب بتا	T	سطح معناداری
مقدار ثابت	۱۴/۲۶	۱/۵۹	-	۸/۹۴۲	۰/۰۰۰۱
عملکرد فردی	۰/۱۹۷	۰/۱۲۳	۰/۲۰۹	۱/۶۰۳	۰/۱۱۱
مدیریت زمان	-۰/۲۹۴	۰/۱۸۵	-۰/۲۴۶	-۱/۵۹	۰/۱۱۴
خودکنترلی	۰/۷۲۱	۰/۲۳۱	۰/۴۰۸	۳/۱۲	۰/۰۰۲
روابط اجتماعی	۰/۰۲۶	۰/۱۴۷	-۰/۰۱۸	۰/۱۷۹	۰/۸۵۸

داده‌های جدول ۷ نشان می‌دهد که پیش‌بینی آمادگی طلاق آزمودنی‌ها بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل فقط در مورد بعد خود کنترلی معنی‌دار می‌باشد. ضریب تأثیر این مقیاس $B = 0/721$ و ضریب رگرسیون این مقیاس مثبت می‌باشد. بر این اساس می‌توان گفت با افزایش نمره این مؤلفه، میزان آمادگی طلاق افزایش می‌یابد و برعکس با کاهش نمره این مؤلفه، میزان آمادگی طلاق کاهش می‌یابد.

نتایج پژوهش نشان داد بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) توان پیش‌بینی طلاق عاطفی را دارد.

نتایج پژوهش نشان داد بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با طلاق عاطفی رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد که با نتایج رحیمی و همکاران (۲۷)، اسکافی و همکاران (۲۸)، زارع‌نژاد و فضیلت‌پور (۲۹) و عربی (۳۰) همسو می‌باشد.

شبکه‌های مجازی همانند فیس‌بوک، توئیتر، اینستاگرام و امروزه تبدیل به وسیله ابتدائی ارتباط در اکثر کشورها شده است و افراد ساعات زیادی از روز را در این شبکه‌ها می‌گذرانند. این شبکه‌ها علاوه بر مزایایی که دارد، معایب بی‌شماری را نیز داراست. متأسفانه عدم فرهنگ سازی مناسب در مورد استفاده از این شبکه‌ها آسیب‌های جدی را متوجه افراد به ویژه کانون گرم خانواده‌ها کرده است. مهم‌ترین این آسیب‌ها که ضربه بر پیکره

داده‌های جدول ۷ نشان می‌دهد که پیش‌بینی آمادگی طلاق آزمودنی‌ها بر اساس ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل فقط در مورد بعد خود کنترلی معنی‌دار می‌باشد. ضریب تأثیر این مقیاس $B = 0/721$ و ضریب رگرسیون این مقیاس مثبت می‌باشد. بر این اساس می‌توان گفت با افزایش نمره این مؤلفه، میزان آمادگی طلاق افزایش می‌یابد و برعکس با کاهش نمره این مؤلفه، میزان آمادگی طلاق کاهش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

شبکه‌های اجتماعی نقشی مؤثر در دنیای امروز دارند و نمی‌توان آنها را نادیده گرفت. این شبکه‌ها بر ابعاد مختلف زندگی فردی و اجتماعی افراد به ویژه زوجین تأثیری همه جانبه گذاشته‌اند. فضای مجازی به تدریج می‌تواند فضای روانی و ارتباطی داخل خانواده را خدشه‌دار کند و اعضای خانواده را به واگرایی سوق دهد؛ در این صورت اگرچه اعضای خانواده ظاهراً در یک فضای مشترک زندگی می‌کنند اما تعامل عاطفی و سازنده‌ای با یکدیگر ندارند. روان‌شناسان معتقدند پیوند عاطفی که یکی از مولفه‌های خانواده‌های منسجم است در اثر استمرار فضای گفت و گو و تبادل نظر میان اعضای آن، شکل می‌گیرد اما حضور در فضای مجازی به اشکال گوناگون می‌تواند پیوندهای

آن شبکه در می‌آوریم و ناگهان متوجه می‌شویم که ساعت‌های متامدی را در این شبکه‌ها گذرانده‌ایم که همین امر زوجین را از زندگی عادی خارج نموده و به سوی طلاق عاطفی و سردی روابط زوجین می‌رساند.

شبکه‌های اجتماعی باعث بروز مشکلات عمده‌ای در افراد متأهل و زندگی زناشویی آنان شده است. زنان و مردان متأهل به جای آن که اوقات آزاد خود را صرف خانواده و همسر و یا فرزندان خود بکنند، دائم در شبکه‌ها و فضای مجازی پرسیه می‌زنند. این رفتار به مرور باعث بروز مشکلات زناشویی می‌شود. البته شرایط، زمانی بحرانی‌تر می‌شود که افراد متأهل به برقراری ارتباط مداوم با افرادی از جنس مخالف می‌پردازند. افراد معتقدند چون ارتباط رودررویی در این فضا وجود ندارد و احتمالاً هرگز یکدیگر را ملاقات نمی‌کنند، این ارتباط بدون مانع و خالی از اشکال است در حالی که شکل گرفتن روابط عاطفی و جنسی در خصوص هر یک از زوجین در اینترنت می‌تواند به جدایی همسران از یکدیگر بیانجامد. این رفتار نوعی «خیانت» محسوب شده یا می‌تواند منجر به کاهش رضایت زناشویی شود (۵۳).

همچنین نتایج پژوهش نشان داد که از بین ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی)، بعد خودکنترلی توان پیش‌بینی طلاق عاطفی را دارد که با نتایج پژوهش کمال‌جو و همکاران (۳۲) و فتح‌الهی (۳۳) همسو می‌باشد. استفاده نامحدود و کنترل نشده از شبکه‌های اجتماعی تحت موبایل این روزها به رغم استفاده‌های مفیدی که دارد، موجبات دوری اعضای خانواده از یکدیگر را فراهم ساخته است به گونه‌ای که به رغم نزدیکی فیزیکی و در زیر یک سقف بودن در داخل خانواده، گاه فاصله عاطفی و معنوی زیادی را از یکدیگر تجربه می‌کنند و افراد خانواده کمترین مرادات و گفتگوی همدلانه را با هم دارند. این موضوع آسیب‌هایی را نیز در خانواده‌ها به وجود آورده که در کنار سایر عوامل مخرب در روابط خانوادگی، موجبات سست شدن بنیاد خانواده‌ها و طلاق عاطفی زوجین و کمرنگ شدن صمیمیت میان اعضای خانواده را فراهم کرده است (۵۴). کارشناسان علوم و ارتباطات دلیل بسیاری از خشونت‌های خانگی را نبود ارتباط و تعامل صحیح و گفتگوی همدلانه در بستر خانواده ذکر کرده‌اند (۲۷).

فرضیه دوم: اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) توان پیش‌بینی آمادگی طلاق را دارد.

نتایج پژوهش نشان داد بین نمرات اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل و ابعاد آن (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی) با آمادگی طلاق رابطه مثبت

جامعه وارد می‌نماید، افزایش آمار طلاق در بین زوجین به دلیل سردی روابط بین آن‌ها و بعضاً روابط فرازناشویی و خیانت زوجین است. کاهش تعاملات زوجین به دلیل گذراندن ساعات زیادی از روز در این شبکه‌ها باعث سردی روابط بین آنان و عدم توجه به نیازهای یکدیگر شده و تنش‌های عاطفی و جنسی بین آنان را دامن می‌زند. همچنین ممکن است یکی از طرفین درگیر روابط عاطفی با فرد دیگری شود و حضور در این شبکه‌ها نقطه آغاز سوءاستفاده از اعتماد طرف مقابل و خیانت عاطفی و در شکل عمیق‌تر آن، خیانت فیزیکی به همسر است. زندگی خانوادگی با خطراتی گره خورده است که استمرار حیات خانوادگی و سلامت خانواده را مختل می‌کند. یکی از این خطرهای وفایی در زناشویی است که مشکلات زیادی در پی دارد (۵۲).

علاوه بر این نتایج پژوهش نشان داد که از میان ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی)، بعد عملکرد فردی توان پیش‌بینی طلاق عاطفی را دارد که با نتایج پژوهش واحدی و محمدزاده ادملایی (۳۱) همسو می‌باشد. انسان موجودی پیچیده و دارای ابعاد مختلفی است که عوامل گوناگونی به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر روی رفتارها و عملکردهای او تأثیر خواهند داشت. روان‌شناسان معتقدند رفتاری که هر فرد از خود نشان می‌دهد تحت تأثیر عوامل مهمی همچون عوامل محیطی، عاطفی و شخصیتی است. یکی از عواملی که می‌تواند بر روی رفتارهای ما و شیوه و میزان برقراری ارتباط ما با افراد دیگر تأثیرگذار باشد میزان تنهایی است که هر یک از ما احساس می‌کنیم و استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی مجازی با این عامل مرتبط می‌باشد (۵۳).

شبکه‌های اجتماعی افراد را از ارتباطات صحیح و سالم اجتماعی دور می‌کند. اولین و اصیل‌ترین ارتباط فرد با افراد اعضای خانواده شروع می‌شود (۳۰). به عنوان مثال فرد در درون خانواده حضور فیزیکی دارد اما به جای آنکه با اعضای خانواده گفتگو نماید و با فعالیت مشترکی همچون فیلم دیدن با آنها داشته باشد، مشغول گفتگو در فضای مجازی و خارج از خانواده است.

اولین حربه شبکه‌های اجتماعی قطع ارتباط فرد با اعضای خانواده است. زمانی که فعالیت در شبکه‌های اجتماعی موجب قطع ارتباط فرد با اعضای خانواده می‌شود باید گفت شبکه‌های اجتماعی ضد خانواده عمل می‌کنند. اگر این اتفاق در کوتاه مدت برای ۳ یا ۴ روز رخ دهد قابل تحمل است اما در مدت طولانی غیر قابل تحمل است (۳۰). شبکه‌های اجتماعی به دلایل تنوع و محتوای متنوعی که دارند مخاطبین زیادی را به خود جذب نموده‌اند بارها برای ما این اتفاق افتاده که به دنبال مطلبی در شبکه‌های اجتماعی هستیم ولی ناخواسته سر از دیگر کانال‌های

و معنی‌داری وجود دارد که با نتایج جعفرزاده داشبلاغ و همکاران (۳۴)، عبدالمهدی و صداقت (۳۵) و والنزولا و همکاران (۳۶) همسو می‌باشد.

شبکه‌های اجتماعی گرچه بستر مناسبی برای گسترش و تعمیق دوستی‌ها، تبادل دانش و اطلاعات و فرهنگ و ... فراهم می‌آورد، به همان نسبت هم انسان‌ها را در روابط واقعی از همدیگر دور کرده است. همچنین یکی از مهم‌ترین تأثیراتی که شبکه اجتماعی می‌تواند در مدت‌زمانی طولانی ایجاد کند، گرفتن نبوغ و خلاقیت فرد است که باعث تنبلی، افسردگی و به وجود آمدن یک سری حالت‌های روانی غیرعادی می‌شود. این حالت‌های روانی باعث رفتارها و ناسازگاری‌هایی می‌شود که با ادامه پیدا کردنش و پایین آمدن آستانه تحمل طرف مقابل، زمینه جدایی زوج‌ها از هم را به وجود می‌آورد. گذران وقت در شبکه‌های اجتماعی کیفیت ازدواج و احساس خوشبختی را کاهش می‌دهد و باعث بروز مشکلات در ارتباط زوج‌ها و سوق پیدا کردن به سمت طلاق می‌شود (۵۵).

علاوه بر این، نتایج پژوهش نشان داد که از بین ابعاد اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل (عملکرد فردی، مدیریت زمان، خودکنترلی و روابط اجتماعی)، بعد خودکنترلی توان پیش‌بینی آمادگی طلاق را نیز دارد که با نتایج کرات و همکاران (۳۷) و غفاری و همکاران (۳۸) همسو می‌باشد.

استفاده بیش از حد و غیر قابل کنترل از شبکه‌های اجتماعی سبب مسائل گوناگون مانند تعارضات زناشویی و کاهش احساسات مثبت زوجین به یکدیگر می‌شود. وابستگی به این شبکه‌ها به دلیل جذابیت‌های خاص آن سبب می‌شود زوجین زمان بسیار طولانی و از قبل پیش‌بینی نشده‌ای را در این فضا سپری کرده، این حضور را جایگزین ارتباط با یکدیگر نمایند. حضور در چنین شبکه‌هایی و دریافت حمایت‌های اجتماعی از دوستان مجازی به نوعی تکبر و خودبینی و خودشیفتگی کاذب را در فرد ایجاد می‌کند که تأثیرات مخرب بر روابط میان زوجین می‌گذارد (۵۶).

فضای مجازی با آسان کردن برقراری ارتباط بین افراد می‌تواند باعث افزایش ارتباط زوجین و در نتیجه بهبود رابطه بین آنان شود ولی استفاده از موقعیت‌های جدید ناشی از فضای مجازی می‌تواند مخاطراتی را نیز برای زوجین به همراه داشته باشد. اگر حتی اعتقاد نداشته باشیم که تلاش‌هایی برای برهم زدن کانون خانواده در حال انجام است، بی‌بردن به این موضوع دشوار نیست که فضای مجازی تأثیر عمیقی بر تعارضات زناشویی داشته است. جذابیت‌های فضای مجازی سبب شده تا زوج‌ها در بسیاری از ساعت‌های شبانه روز از طریق گوشی‌های تلفن همراه، تبلت و... به این شبکه‌ها متصل شوند و ساعت‌های خود را در آن‌ها بگذرانند؛ بنابراین مشغول شدن بیش از حد در فضای

مجازی و عدم کنترل استفاده از فضای مجازی باعث کم رنگ شدن ارتباط زوج‌ها و این کم رنگ شدن ارتباط منجر به ناسازگاری زناشویی می‌شود (۳۳).

راه مقابله با آسیب‌های ناشی از شبکه‌های اجتماعی و ممانعت از شکل‌گیری تضاد الگوها و ارزش‌های سنتی و مدرن بین زوجین آن است که خانواده‌ها، خود به شناخت دقیق الگوها و ارزش‌های مهم موجود بپردازند و نحوه درست استفاده کردن از شبکه‌های اجتماعی را به فرزندان و جوانان خود بیاموزند و با توجه به نفوذ قابل توجه نهاد خانواده در انتقال هنجارها و ارزش‌ها، با استفاده از سبک انتقالی درونی‌سازی و متقاعد کردن، به صورت ملایم، چنین سبکی را در انتقال الگوهای مورد نظرشان مدنظر داشته باشند. باید زوجین را به استفاده درست و به اندازه از شبکه‌های اجتماعی و دنیای مجازی برای افزایش رضایت زناشویی تشویق کنیم و آنها را از خطرات و تهدیدهای شبکه اجتماعی و دنیای مجازی آگاه کنیم و شبکه‌های اجتماعی سالم و علمی را ایجاد و راه اندازی کنیم. با توجه به اهمیت حیاتی خانواده، یکی از شیوه‌های مقابله با تهدیدات فضای مجازی، تقویت مبانی خانواده است. تسهیل ازدواج جوانان، تقویت شرایط اقتصادی خانواده‌ها، افزایش آگاهی‌های خانواده، بسترسازی برای تحکیم ارزش‌های دینی می‌تواند در تقویت مبانی خانواده مؤثر باشد.

در پایان لازم به ذکر است که اجرای تحقیق و بررسی متغیرهای آن در سطح شهر قاین انجام گرفته است؛ از این رو، به دلیل تفاوت‌های فردی و فرهنگی- اجتماعی باید برای تعمیم نتایج به سایر مناطق، جانب احتیاط را رعایت کرد. همچنین با توجه به این که در این تحقیق، از پرسشنامه به عنوان ابزار گردآوری داده‌ها استفاده شد، بی‌دقتی و عدم صداقت احتمالی شرکت‌کنندگان می‌تواند موجب اختلال در داده‌های گردآوری شده گردد.

با توجه به نتایج این پژوهش و مشخص شدن تأثیر استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر کیفیت زندگی زوجین پیشنهاد می‌شود کلاس‌های آموزشی و عملی در راستای آشنایی با آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی مجازی در روابط زناشویی، خانوادگی، شغلی و... به خصوص احساس آن‌ها نسبت به یکدیگر و راه‌های استفاده بهینه و مناسب از ظرفیت‌های آنان برگزار گردد. همچنین با توجه به نوپا بودن شبکه‌های اجتماعی در جامعه پیشنهاد می‌شود نهادهای مرتبط همچون وزارت ورزش و جوانان و سایر نهادهای فرهنگی در راستای جلوگیری از آسیب‌های ناشی از این شبکه‌ها اقدامات فرهنگی و ایجابی گسترده همچون فعالیت‌های آموزشی و تبلیغی در جهت آشنایی افراد به ویژه زوجین با مضرات استفاده از این شبکه‌ها داشته باشند. همچنین تلاش در جهت ایجاد جایگزینی برای این شبکه‌ها که با مختصات فرهنگی و دینی

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: احمد موحد، زهره عباسی، راضیه تقی زاده، فاطمه دری، فاطمه طاقتی
روش شناسی و تحلیل داده‌ها: احمد موحد، زهره عباسی، راضیه تقی زاده، فاطمه دری، فاطمه طاقتی
نظارت و نگارش نهایی: احمد موحد، زهره عباسی

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

جامعه ما سازگار باشد و امکان کنترل و نظارت بیشتری بر آن باشد و از طرفی از نظر محتوایی و ساختاری سالم بوده و جذابیت بالایی داشته باشد تا بتواند با نمونه‌های غربی رقابت کند، ضروری به نظر می‌رسد؛ به عبارت دیگر، برگزاری کارگاه‌های آموزشی در راستای استفاده صحیح از شبکه‌های اجتماعی و شناخت تأثیرات منفی آن و همچنین تلاش در جهت ایجاد جایگزین مناسب فرهنگی، محتوایی و ساختاری برای این شبکه‌ها می‌تواند از آسیب‌های احتمالی جلوگیری کرده و آن‌ها را مدیریت کند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این پژوهش همه موارد مربوط به اخلاق پژوهش رعایت شده است.

References

1. Rezaei, F. (2020). Investigating the relationship between mobile phone harmful use and Internet addiction with emotional divorce of teachers in Kermanshah city. *Rooyesh*, 9(3), 69-76.
2. Moosavi, M. S., Rashidi, A., & Golmahanmadian, M. (2014). Effectiveness of acceptance and commitment therapy on increasing marital satisfaction of the veteran and freedman wives. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 5(2), 97-112.
3. Matson, R. E., Rogge, R. D., Johnson, M. D., Davidson, E. K. B., & Fincham, F. D. (2013). The positive and negative semantic dimontions of relationship satisfaction. *Personsl Relationship*, 20(2), 328-355.
4. Sodani, M., Karimi, S., & Shirali-Nia, K. (2017). The effectiveness of counseling with an emphasis on Choice Theory in reducing emotional divorce in couples. *Journal of Family Psychology*, 3(2), 83-92.
5. Fakhri, M. S., Mahdavianfard, R., & kimiaee, S. A. (2018). Prediction of the probability of divorce based on avoidant attachment, anxiety attachment and family problem solving skills. *Quarterly of Counseling Culture and Psychotherapy Allameh Tabataba'i University*, 9(33), 207-222.
6. Narimani, M., Rahimi, S., & Sedaghat, M. (2019). Predicting emotional divorce of couples based on family communication patterns and motivational structure. *Journal of Family Psychology*, 5(2), 27-38.
7. Zargar, F., & Neshat-Doost, H. T. (2008). Divorce Incidence Factors in Falavarjan Township. *Journal of Family Research*, 3(3), 737-749.
8. Issazadeh, S., Balali, I., & Ghodsi, A. M. (2010). Economic Analysis of Divorce: Exploring the relationship between unemployment and divorce in Iran during 1345 -1385. *Journal of Women's Strategic Studies*, 13(50), 7-28.
9. Thornton, A., & Rodgers, W. L. (1987). The Influence of Individual and Historical Time on Marital Dissolution. *Demography*, 24(1), 1-22.
10. Alimandgari, M. (2013). Attitudes Toward Divorce and the Factors Affecting It in the Framework of the Second Population Transition Theory (A Study in Tehran), PhD Thesis, Demography, University of Tehran.
11. Eshaghi, M., Mohebbi, S. F., Parvin, S., & Mohammadi, F. (2012). Evaluating Social Factors Affecting Women's Divorce Request in Tehran. *Women in Development and Politics*, 10(3), 97-124.
12. Kamp Dush, C. M., Cohan, C. L., & Amato, P. R. (2003). The Relationship between Cohabitation and Marital Quality and Stability: Change across Cohorts? *Journal of Marriage and Family*, 65(3), 539-549.
13. Khalajabadi-Farahani, F. (2012). The Influence of premarital heterosexual relationships on probability of divorce among university educated individuals. *Journal of Women's Strategic Studies*, 15(58), 49-91.
14. Ghaderzade, O., Ghaderzade, H., & Hassanpanah. H. (2012). Predictor factors of couples' divorce at the border areas. *Family Counseling and Psychotherapy Quarterly (Special Issue- Family and Divorce)*, 7, 102-119.
15. Naeimi, M. R. (2011). The Influence of Family and Satellite Interaction in Divorce Increasing. *Sociological Studies of Youth Journal*, 1(1), 191-211.
16. Kalmjin, M., De Graff, P. M., & Poortman, A. R. (2004). Interactions between Cultural and Economic Determinants of Divorce in the Netherland. *Journal of Marriage and Family*, 66(1), 75-89.
17. Gholizadeh, A., Bankipoorfard, A. H., & Masoudinia, Z. (2015). Qualitative Study of the Experiences of Divorced Men and Women of Cultural Factors Inducement Divorce. *Journal of Applied Sociology*, 26 (1), 64-39.
18. Parvin, S., Davoodi, M., & Mohammadi, F. (2012). Sociological

factors influencing emotional divorce in Tehran. *Journal of Women's Strategic Studies*, 14(56), 119-153.

19. Bastani, S., Golzari, M., & Rowshani, Sh. (2011). Emotional Divorce and Strategies to Face it. *Family Research*, 7(2), 241-257.

20. Turkman, F., Scafi, M., Eidgahian, N., & Sohrabi, I. (2015). Homogeneity, intimacy and emotional divorce using network analysis software. *Ma'rifat-i Farhangī Ejtemaii*, 6(1):25-50.

21. Saroukhani, B. (2007). *Studies in the recognition of the reality of divorce and its agents*. Tehran University Press.

22. Hosseini, S. M., Hemat Fard, H., Esfahani, P., & Moradpour, I. (2015). Mental health status and its relation with students' internet addiction at Charam [Payame Noor University] in 2014. *Quarterly Journal of Sabzevar University of Medical Sciences*, 22(3), 481-489.

23. Kamib eppu, K., & Sugiura, H. (2005). Impact of the Mobile Phone on Junior High-School Students' Friendships in the Tokyo Metropolitan Area. *CyberPsychology & Behavior*, 8(2), 121-130.

24. Nakhshipour, E., & Ebrahimpour, D. (2018). The relationship between the amount of presence and activity in cyberspace with the degree of Marital adjustment among married men and women referring to Urmia counseling centers. *Journal of Women and Study of Family*, 11(39), 133-153.

25. Zakeri, M. M., & Rezapour, R. (2017). *Challenges and threats of the family system in the context of virtual social networks*. Tehran: Academic Publications.

26. Muller, K. W., Glaesmer, H., Brahler, E., Woelfling, K., & Beutel, M. E. (2014). Prevalence of Internet addiction in the general population: Results from a German population-based survey. *Behaviour &*

Information Technology, 33(7), 757-766.

27. Rahimi, M., Parandeh, R., & Naghipour, P. (2015). Sociological study of the relationship between virtual social networks and the coldness of couples' marital relations A case study of couples in the last 5 years in Khalkhal, published in the International Conference on New Approaches in Humanities.

28. Eskafi, M., Torkaman, F., & Saroukhani, B. (2015). The Impact of Social Networks on Emotional Divorce in Mashhad. *Journal of Social Sciences*, 12(1), 225-250.

29. Zarenejad, H., & Fazilatpour, M. (2015). Relationship between modern social networks and quality of married life, National Conference on Psychology and Social Injury Management, Chabahar.

30. Arabi, m. (2017). Investigating the Relationship between Using Virtual Mobile Social Networks and Emotional Divorce of Couples (Case Study of Isfahan). *Isfahan Police Science Quarterly*, 12, 40-63.

31. Vahedi, E., & Mohammadzadeh-Edmalaei R. A. (2019). The study of determining the relationship between addiction to mobile-based social networks with attitudes toward emotional divorce among married people, Fifth International Conference on Research in Psychology, Counseling and Educational Sciences International Organization for Academic Studies, Georgia-Tbilisi.

32. kamalju, A., Narimani, M., Atadokht, A., & Abolghasami, A. (2017). The prediction of affairs based on spiritual intelligence, moral intelligence, marital satisfaction, and use of virtual social networks with moderating role of gender. *Journal of Family Counseling & Psychotherapy*, 6(2), 39-67.

33. Fatolahii, L. (2019). The relationship between cyberspace use and emotion regulation with the tendency to extramarital affairs in

couples in Ardabil, the second national conference on social harms, Ardabil.

34. Jafarzadeh Dashbalagh, H., Bidari Kuiji, M., Hosseinzadeh, Y., & Samadifard, H. R. (2015). The Relationship between Using Social Networks with Marital Satisfaction and Marital Disorders, National Conference on Psychology and Social Injury Management, Chababar.

35. Abdollahi, E., & Sedaghat, N. (2013). The Impact of social media and networking on divorce in years 1390 till 1393 Bvshhrt. Quarterly Journal of Bushehr Police Science, 4(14), 1-4.

36. Valenzuela, S., Halpern, D., & Katz, J. E. (2014). Social network sites, marriage well-being and divorce: Survey and state-level evidence from the United States. Computers in Human Behavior, 36, 94-101.

37. Kraut, R., Kiesler, S., Boneva, B., Cummings, J. N., Helgeson, V., & Crawford, A. M. (2002). Internet paradox revisited. Journal of Social Issues, 58(1), 49-74.

38. Ghaffari, D., Seidi, M. S., & Rezaei, K. (2017). The effect of satellite on marital instability; The mediating role of religiosity and a positive attitude towards the opposite sex. Islamic Journal of Women and the Family, 5(1), 9-21.

39. Jafarian Yasar, H., Khodayari, N., & Hasanzadeh, L. (2016). Pathology of Cyberspace and family. Psychology and Educational Sciences Studies, 2(4), 15-24.

40. Qaderi, H., Nabizadeh, Chianeh, Q., & Esmaili Kurane, A. (2014). Identity Styles, Loneliness and Fear of Intimacy among Internet Addicts and Normal Individuals. National Studies Journal, 15(60), 117-136.

41. Delavar, A. (2006). Research Methods in Psychology and Educational Sciences. Tehran: Payame Noor Publications.

42. Khajeahmadi, M., Pooladi, S., & Bahreini, M. (2017). Design and Assessment of Psychometric Properties of the Addiction to Mobile Questionnaire Based on Social

Networks. Iranian Journal of Psychiatric Nursing, 4 (4), 43-51.

43. Solgi, Z. (2018). Effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) on insecure attachment, fear of intimacy, and addiction to social networks in teenagers with suicidal history. Journal of Applied Psychology, 11(4), 535-555.

44. Kiaee Rad, H., Pasha, R., Asgari, P., & Makvandi, B. (2021). Comparison of the effectiveness of cognitive-behavioral therapy and schema therapy on extramarital relationships and domestic violence in women with emotional divorce. Journal of Psychological Science, 19(96), 1667-1681.

45. Mousavi, F., & Rahiminezhad, A. (2015). The Comparison of Interpersonal Identity Statuses in Married People with Regards to Emotional Divorce. Applied Psychological Research Quarterly, 6(1), 11-23.

46. Mami, S., & Askari, M. (2014). The Role of Self-Differentiation and Attachment Styles in Predicting Emotional Divorce, Regional Conference on Divorce Pathology, Saqez.

47. Ahmadi khoei, S., Mahdad, A., & Keshti Araye, N. (2018). Developing of Prevention of Divorce Training Package and Determination of Its Effectiveness on Marital Satisfaction and Emotional Divorce on Employees of Education Organization of Urmia City. Nurs Midwifery J, 16(5), 335-345.

48. Edwards, J. N., Johnson, D. R., & Booth, A. (1987). Coming apart: A prognostic instrument of marital breakup. Family Relations, 36(2), 168-170.

49. Ghezselflo, M., & Hashemi, S. (2018). Prediction of marital instability: Couple intimacy and relational maintenance strategy. Biannual Journal of Applied Counseling, 8(1), 1-18.

50. Yaripour, A. (2000). Investigating the effect of family counseling interventions on divorce

registration in Qom courts. Master Thesis in Counseling, Islamic Azad University of Roodehen.

51. Reyhani, R., Soliemanian, A. A., & Nazifee, M. (2016). Predicting Marital Instability based on Emotion Regulation Skills and Identity Styles. *Research in Clinical Psychology and Counseling*, 6 (1), 76-60.

52. Loudová, I., Janiš, K., & Haviger, J. (2013). Infidelity as a Threatening Factor to the Existence of the Family. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 106, 1462-1469.

53. Etesamipour, R. (2016). The Impact of Social Networks on Communication Skills and Marital Satisfaction. The Second National Conference on Lifestyle and Sustainable Family, Tehran.

54. Rahmani Firouzjah, A., & Sohrabi, S. (2013). Sociological Study of the Relationship between Lifestyle and Religiosity: A Case Study of Sari City. *Pazhuheshha-ye Elm va Din (Researches on Science and Religion)*, 4(7), 39-60.

55. Bahrani, A., Golestani, A. R., & Rezapour, D. (2019). Evaluation of the Effect of Virtual Social Networks on Divorce Rate (Case Study of Shadegan City). *Journal of New Strategies in Psychology and Educational Sciences*, 1(1), 58-70.

56. Rezapour, R., Zakeri, M., & Entesar Foumani, G. H. (2018). The Relationship between the Use of Virtual Social Networks, Perception of Social Interactions, Narcissism, and Positive Feelings toward Spouse among Couples Using Social Networks. *Quarterly Journal of Family and Research*, 15(1), 57-78.